

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı : 39835887-150.05-
Konu : Tesis İçi Geri Kazanım

DAĞITIM YERLERİNE

Bakanlığımıza çeşitli sektörlerden Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendi kapsamında tesis içi geri kazanım başvuruları yapılmaktadır. Söz konusu başvuruların bazıları tesis içi geri kazanım olarak değerlendirilmekle birlikte, bazı başvurularda atığın kaynağında azaltılmasına yönelik işlemlerin İl Müdürlüklerimizce tesis içi geri kazanım olarak değerlendirilip işletmelerin Bakanlığımıza “muafiyet” için yönlendirildikleri görülmektedir.

Bilindiği üzere, atık; 02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde “*Üreticisi veya fiilen elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi tarafından çevreye atılan veya bırakılan ya da atılması zorunlu olan herhangi bir madde veya materyali ifade eder*” şeklinde tanımlanmaktadır. Atıkların yönetiminde ilgili Yönetmeliğin 5'inci maddesinde tanımlanan atık hiyerarşisinin atığın yönetiminden sorumlu olan taraflarca uygulanması beklenmektedir.

Atıkların oluştuğu yerde önlenmesi ve azaltılması, oluşumunun önlenemediği durumda yeniden kullanımı atık yönetimi hiyerarşisinin öncelikli basamaklarıdır. Yeniden kullanım imkânı olmayan atıkların ise ekonomiye kazandırılması amacıyla geri dönüşümü, maddesel geri kazanımı veya enerji geri kazanımı amacıyla kullanılması, uygun bir geri kazanım yöntemi olmaması halinde nihai bertarafı tercih edilmektedir. Atık yönetimi hiyerarşisi de dikkate alındığında kaynağında atık yönetiminin yapılması, en yakın ve en uygun tesiste atığın işlenmesi çevre kirliliği ve maliyetler açısından önem arz etmektedir.

Atık azaltımı, atıkların kaynağında yukarıda belirtilen atık yönetimi hiyerarşisine uygun olarak azaltılması amacıyla alınacak tedbirleri ve çalışmalarını ifade etmektedir. Bu amaçla, bir ürünün üretimi sırasında oluşan fire, çapak gibi malzemelerin yeniden aynı ürünün üretimi amacıyla aynı tesiste prosese geri döndürülmesi atık azaltımının en önemli örneklerinden birisi olup Atık Yönetimi Yönetmeliği 5 (h) maddesi kapsamında değerlendirilmemektedir.

Atık geri kazanımı ise, Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (aa) bendinde tanımlandığı üzere “*Piyasada ya da bir tesiste kullanılan maddelerin yerine ikame edilmek üzere atıkların faydalı bir amaç için kullanıma hazır hale getirilmesinde yer alan ve ek-2/B'de listelenen işlemleri*” ifade etmektedir. Ayrıca, anılan yönetmeliğin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde “*Atıklar, bu maddenin birinci fıkrasının ç) bendinde belirtilen şartlara uyulmak kaydıyla üretildikleri yerde geri kazanılabilir. Bakanlık, kendi atıklarını, üretildiği yerde, kendi prosesinde enerji geri kazanımı hariç geri kazanan tesisleri çevre lisansı uygulamasından muaf tutmaya yetkilidir. Çevre lisansı uygulamasından Bakanlıkça muaf tutulan tesislerin atık yönetim planında miktar ve türe ilişkin bilgileri*

Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulv.) 9.
km. No: 278 Çankaya / Ankara
Telefon No: 0312 410 10 00 Faks: 0312 417 02 34
E-Posta: ozlem.yilmaz@csb.gov.tr İnternet Adresi: www.csb.gov.tr

Bilgi için: Dr. Özlem YILMAZ

Biyolog

vermesi ve atık geri kazanımı, atık yönetimi ile ilgili mevzuat hükümlerine uyması gerekmektedir.” hükmü bulunmakta olup atıklarını kendi tesisi içerisinde geri kazanımını yapan işletmelerin çevre lisansından muafiyeti söz konusu olabilmektedir.

Ancak, bir malzemenin geri kazanımının yapılabilmesi için öncelikle atık olarak tanımlanması gerekmektedir. Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin atık tanımına uyan ve mevcutta atık olarak yönetimi sağlanmakta olan bir madde/malzemenin tesis içerisinde kurulu olan veya kurulacak olan bir ekipmanla yeniden ürün haline getirilmesi durumu tesis içi geri kazanım olarak değerlendirilmekte ve Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında müracaat edilerek lisans muafiyeti değerlendirilmesi yapılması ihtiyacı bulunmaktadır.

Bununla birlikte, tesisin üretim faaliyeti sırasında oluşan ve ürüne eşdeğer özellikte olan fire malzemelerin yeniden aynı üretim prosesine katılması durumunda ve Atık Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan atık tanımına uymaması halinde, Yönetmeliğin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında değerlendirme yapılmaksızın lisansa gerek duyulmadan oluşturduğu tesiste üretimde yeniden kullanılabilir.

Atık tanımı kapsamında uygulanan işlemin atık azaltımı mı yoksa tesis içi geri kazanım faaliyeti mi olduğuna ilişkin değerlendirmenin proses, atık kodu ve atık yönetim planında verilen bilgiler çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

İşletmelerin atık yönetimi açısından değerlendirilmesi esnasında yukarıda belirtilen hususlar göz önüne alınarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılması gerekmektedir.

- İşletmede atık azaltımı yapılıyor ise (Örn: üretimden kaynaklanan plastik veya metal içerikli çapak, kırıntı vb. atıkların tekrar üretimde kullanılması durumu) bu işletmelerin Bakanlığımızdan muafiyet almaları gerekmediği,
- Tesise atık kabulü yapılmaksızın tesis içi geri kazanım yapılıyor ise; İş Akım Şeması ve Proses Özeti'nin (proses ve ekipman bilgileri, geri kazanımı yapılacak atığın kodu, yıllık miktarı ve üretimin hangi aşamasında oluşacağı, üretim prosesinin hangi aşamasında üretime dahil edileceği vb. bilgileri içerecek şekilde hazırlanması) Kapasite Raporu ile birlikte Bakanlığımıza başvurulması gerektiği,
- Atık geri kazanımı/bertarafı yapacak işletmelerde gerçekleştirilecek tesis içi geri kazanım faaliyetinin Çevre İzin ve Lisansı başvurusu incelenmesi aşamasında değerlendirilmesi,

hususlarında;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

M.Mustafa SATILMIŞ
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım :
81 İl Valiliğine

Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulv.) 9.
km. No: 278 Çankaya / Ankara
Telefon No: 0312 410 10 00 Faks: 0312 417 02 34
E-Posta: ozlem.yilmaz@csb.gov.tr İnternet Adresi: www.csb.gov.tr

Bilgi için:Dr. Özlem YILMAZ

Biyolog

Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulv.) 9.
km. No: 278 Çankaya / Ankara
Telefon No: 0312 410 10 00 Faks: 0312 417 02 34
E-Posta: ozlem.yilmaz@csb.gov.tr İnternet Adresi: www.csb.gov.tr

Bilgi için:Dr. Özlem YILMAZ

Biyolog

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanununa göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Sayfa 3 / 3

Evrak teyidine <http://evrakdogrulama.csb.gov.tr> adresinden Belge Num.:39835887-150.05-E.3574 ve Barkod Num.:9945657 bilgileriyle erişebilirsiniz.